

KÖZLÖNY,

hivatalos lap.

A „Közlöny” hirtét kivéve, naponként jelenik meg. — Ára lapjainak helyben 7 frt, és postán négyszeri szétküldéssel hetenként 7 frt 12 kr. pp., naponkénti szétküldéssel 8 frt pp. — Felvételnek mindennemű hirdetése, melyek hasáb soráért 5 p. kr. vétetik. — Előfizetheti minden álladalmi postahivataloknál és a kiadó hivatalban Debreczenben. —

HIVATALOS RÉSZ. RENDELETEK.

82 / P. M. I.
A' ministeri tanács határozata következtében, a' postaügy tárczához csatoltatván, rendelem: hogy az ország törvényhatóságai, közhivatalai és hivatalnokai, minden, a' postagyűre vonatkozó előterjesztéseiket, jelentéseiket és illetőleg folyamodásait, exentul egyenesen hozzám intézzék.
Debreczen május 28-án 1849.

Duschek Ferencz,
pénzügyminister.

II.
Addig is, míg a' tárczához csatolt postaügy rendezetnek, az előlegesen rendszeresítendő postai számvétség, foladatának teljes megoldása végett, szükségképen csak oly egyénekből lehetvén alakítható, kik tökéletes számvévdői képzettségen kívül, a' megfelelő postaugyi szakismeretnek birtokában is vannak: mindazok, kik a' főnebb említett kellékek, és egyszersmind honfi erélyük, becsületességük és eddigi hivatalos működésüknel fogva, valamelyik számvévdőségi állomásra hivatást éreznek; a' főnebbi tulajdonok iránt hitelesen okmányolt folyamodásait, az elnyerni ohajtott állomásnak határozott megnevezésével, f. é. június 15. napjáig élembe terjeszszék.

Az illető folyamodók kellő alkalmazásuk irányul értesítetvén: miszerint a' postai számvévdőséghöz, 1500 pft évi fizetvénybe leendő előléptetési reményvel, 1200 pft évi fizetvénybe leendő előléptetési reményvel, 900 és 800, vizsgáló számtisztek 700, 600 és 500, végtére segédszámtisztek 400 pft évi fizetéssel fognak alkalmaztatni. Debreczen, május 28. 1849.
Duschek Ferencz,
pénzügyminister.

657. sz.

RENDELET.

Minden katonai hatóságoknak.
Mint hogy az országos hadi főparancsnokság hivatalának jövő hó 15-ke avagy 30-ig, melyen az elbocsátandó katonai egyének orvosi fővizsgálata tartatni szokott, Debreczenben megmaradása bizonytalan; meghagyatik ennél fogva minden katonai hatóságoknak, elbocsátandó rokkant egyéneit orvosi felül vizsgálattás végett minden környékről további rendelésig Gyöngyöstre szállítani.
Debreczen május 27. 1849.

Orsz. hadi főparancsnok
Kiss Ernő.

E. 16597.

Miután a' ministeri tanács ülése határozatából a' nemzetőrségi osztály a' belügyministeriumhoz ismét visszacsatoltatott, ez ezen visszacsatolás tetteleg már meg is történt: figyelmeztetnek az illetők, hogy exentul, minden a' nemzetőrségre vonatkozó jelentéseket és folyamodásokat többé nem a' hadügyministeriumhoz, hanem a' belügyministeriumhoz utasítsák.
Debreczen, május hó 26-kán 1849.

A' hadügyminister távollétében
Kiss Ernő, altábornagy.

A. 16434.

A' beregmezei önkéntesekből alakult csapat honvéd zászlóaljja alakíttatván, ez ezennel a' 91. számmal jelöltetik meg. Melly rendelet kihirdetésével utasittatik ezen zászlóalj parancsnoksága, minden a' zászlóalj ügyeit illető eljárásait, 's hivatalos levelezéseit ezen számjegy alatt intézni.
Debreczen, május 25-án 1849.

Helyettes hadügyminister
Klapka, tábornok.

KINEVEZÉSEK.

A' belügyminister előterjesztésére, Aradmegyébe főispánnal Tomcsányi Józsefet ezennel kinevezem.
Debreczen, május 26. 1849.
Országkormányzó,
Kossuth Lajos.

Szemere Bertalan,
belügyminister.

74 / P. M.

Récsey Emil, vallás és közoktatásügyministeriumi osztálytitoknokot, tárczához osztálytitoknokká ezennel kinevezem.
Debreczen, május 28-án 1849.

Duschek Ferencz,
pénzügyminister.

1774. | i. g.

Az igazságügyi ministeriumhoz osztálytitoknokká Bedekovics Vilmost, fogalmazóvá Végh Lajos, segédfogalmazót ezennel kinevezem.
Kelt Debreczenben, május 29. 1849.

Igazságügyi minister,
Vukovics Sebő.

Igazságügyministeri fogalmazóvá Gyalus Ferencz általam kinevezetetik.
Debreczen, május 29. 1849.

Igazságügyminister,
Vukovics Sebő.

F. p. 16,239.

A' hadügyministerium polgári gazdasági osztályába titoknokul Torday Gyula polgári szakosztálybeli fogalmazót f. évi májús 16-tól számítandó illetményvel neveztem ki.
Debreczen máj. 28. 1849.

A' hadügyminister távollétében,
Kiss Ernő, altábornagy.

C. | t. 2255. szám.

Az ország kormányzójának f. hó 27-én kelt 7441. számú rendeleténél fogva kinevezetnek a' honvéd tüzérséghez ezredesekül: Psota Mór, Lukács Dénes alezredek. Alezredek esekül: Hefter József, Vanner József, Jungvirth Károly, őrnagyok; május 16-tól számítandó rang, és illetményvel.
Debreczen május 28-án 1849.

A' hadügyminister ur távollétében,
Kiss Ernő, altábornagy.

A. 16537.

A' hadügyministerium felterjesztése, 's az ország kormányzó elnökének megerősítése folytán a' magyar hadsereghez kinevezetnek:

Bőjthi György 26-ik zászlóaljbeli őrnagy, alezredesül; Latinovics György 34. zászlóaljbeli, és Szilányi Sándor, tábornoki századosok őrnagyokul. Rangjuk és illetmények folyó évi május 25-től számítandó.

Kelt Debreczenben, május hó 25-én 1849.

A' hadügyminister távollétében
Kiss Ernő, altábornagy.

A. 15,554.

Eötvös György 52-dik zászlóalji százados, sátor a. u. helyi tőrparancsnokul ezennel kinevezetetik.
Debreczen, május 26. 1849.

A' hadügyminister távollétében
Kiss Ernő, altábornagy.

A. | S. 16,602.

Áttétetik a' várerődítési karhoz:
Századosul: Csányi Dániel 15-dik huszár ezredbeli főhadnagy.

A' tábornokhoz századosul: Somsits János főhadnagy. Mindketten folyó hó 25-től számítandó ranggal és illetményvel.
Debreczen, május hó 26. 1849.

A' hadügyminister távollétében
Kiss Ernő, altábornagy.

16,167. | F. g.

Pfáler Károly élelmészeti tiszti századosi címmel felruházottat. Kelt Debreczenben, május 25. 1849.

A' hadügyminister távollétében,
Kiss Ernő, altábornagy.

A | s. 16543

Kinevezetetik a' 19-dik huszár ezredhez:
Hadnagyul: Gál József 4-ik huszár ezredbeli őrmester május 25-től számítandó rang és illetményvel.

16314

Nagy Sándor József tábornok kinevezése folytán megerősítetnek az 1-ső huszár ezredhez Főszázadosul: Frank Károly. Alsószázadosul: Kun Béla, ezredbeli főhadnagyok. Folyó év ápril hó 1. napjától számítandó ranggal és illetményvel.
Kelt Debreczenben, május 25-én 1849.

Klapka, tábornok,
helyettes hadügyminister.

A | s. 16173.

Áttétetik a' 10-ik huszár ezredhez hadnagyul: Torma István szekerész hadnagy, június 1-ső napjától, előbbi rangjával.
Kelt Debreczenben, május 25. 1849.

Helyettes hadügyminister
Klapka, tábornok.

A. 16531.

Bulin János a' kecskeméti tőrparancsnoksághoz, június hó 1-től számítandó ranggal és illetményvel tőrőfőhadnagyul ezennel kinevezetetik.
Debreczen, május 25. 1849.

Helyettes hadügyminister
Klapka, tábornok.

F. | g. 16,297. 15,100. 10,399.

A' 2-dik gyalog ezredhez Komáromba Budai Imre újvárosi raktári számvévdő főhadnagy, ugyanazon minőségben áttétetik; továbbá Blanz Vilmos szegedi kórodai napidíjas irnok, Dietzel Antal debreczeni főkórodai gyakornok, és Hocsá Zsigmond debreczeni ruharaktári gyakornok, 2-od rendű számvévdő segédekkel hadnagyi ranggal jövő június 1-ső napjától kezdve kinevezetettek. Kelt Debreczenben, május 26. 1849.

A' hadügyminister távollétében,
Kiss Ernő, altábornagy.

16040. | F. g.

Muhi Sámuel lelkész és volt nemzetőri százados, a' gödöllői ideiglenes kórodához 2-od rendű számvévdőséggé hadnagyi ranggal kinevezetetik.
Kelt Debreczenben, május 25. 1849.

Helyettes hadügyminister
Klapka tábornok.

F. g. 14,120.

Stökkel Frigyeszt a' pesti tőrparancsnoksághoz folyó hó 16-ától kezdve 2-od rendű számvévdő segéddé, hadnagyi ranggal kineveztem.

Kelt Debreczenben, május hó 23-kán 1849.

Helyettes hadügyminister
Klapka tábornok.

16,159. 11,960. 12,485. | f. g.

Dembinszki altábornagy tábornokához Zemányi Lázár, kassai pénzfelügyelő gyakornok 1-ső rendű, Hoich Adolf pedig szinte Dembinszki tábornokhoz tartozó Buhary lengyel osztályhoz 2-od rendű számvévdőséggé jövő június hó 1-ső napjától kezdve hadnagyi ranggal kinevezetnek.
Debreczen, május 25-én 1849.

A' hadügyminister távollétében,
Kiss Ernő, altábornagy.

F. g. 15594.

A' debreczeni katonai szállítóházhoz Schlauch József aradi tüzér 2-od rendű számvévdő segéddé hadnagyi ranggal folyó hó 16-tól kezdve kinevezetetik. Kelt Debreczenben, május hó 25-kén 1849.

Klapka tábornok,
helyettes hadügyminister.

KITÜNTETÉS.

E. 16,225. | h. u.

Kormányzó elnök úr megerősítésével: Zurich Ferencz alezredes és a' 19-ik hadosztály 1-ső dandárának parancsnoka a' bánáti és aradi táborozás alkalmával a' debreczeni önkényes zászlóalj élén tanúsított rettenthetlen vitézsége, ügyes vezénylete és különösen a' lippai ütközetben szerzett hadi érdemei elismerése jeléül a' halás nemzet nevében a' katonai érdemrend harmad osztályu díszjelével kitüntetett.
Debreczen, máj. 25. 1849.

A' hadügyminister távollétében,
Kiss Ernő, altábornagy.

ADAKOZÁSOK.

100. | f. á.

Érdekesnek tartom, Szentés város lelkes polgárainak hozzám intézett levelét a' közönség elébe juttatni.
J. könyvi 228 sz. Meszlényi Rudolfiné született Kossuth Zsuzsanna asszonynak az őszesze tábori kórházak főápolónéjának.

Magyar hazánk függetlenségi nyilatkozatának öröme és emlékére május 8-ára rendezett ünnepeket örökösen öhajtván, azon 4000 azaz négyezer ezüst forintokat, melyeket Szentés városa 1848-ik évi július 7-ik napján az álladalomnak egy évi visszafizetés iránt kölcsönözött, — katonai kórház alapítványi tökéül, ön, mint az összes tábori kórházak főápolónéja rendelkezése alá, oly feltétel alatt ajándékozuk: hogy azon összeget, a' visszafizetésre kijelelt 1849. évi július 7-dik napján, az álladalomtól felvenni, kamatra kiadani, és annak évenkénti kamatját, sebesült honvédek ápolására használni sziveskedjék.

Ön női keblének szelid őrzelméi, a' reá bízott nemes kötelesség irányában eddig is bőven tanúsított tettei, biztosítanak bennünket: hogy hazánk iránti eme csekély áldozatunkat, jobb kezébe le sem tehetjük. Kelt Szentés városában, 1849-ik évi május 3-ik napján tartott közgyűlésünkben. Szentés város N. N. polgármestere és közgyűlése. (P.H.) kiadta Vósits Ferencz s. k. főjegyző.

Ezen hazafias nyilatkozat mellé levő az érdeklött négyezer forintos kincstári utalvány eredetben mellékelve, melly utánzásra méltó hazafias buzgósággal párosult ajándokért, a' nevezett város polgár közönsége a' hazáért szenvedők nevében fogadja a' legforróbb hálaköszönetemet.
Debreczenben, május 25. 1849.

Országos főápolónő.

111. f. á. sz. Ugocsa megye részéről Magyarország függetlenségi nyilatkozata emlékére, a' kórházakban simlódó harcziak ápolására 1663 pft és 50 kr gyűjtetvén, ezen hazafias ajándokért honvédek nevében szives köszönetemet nyilvánítom.
Kelt Debreczenben, május 29. 1849.

Országos kórodai főápolónő,
Meszlényi-Kossuth Zsuzsanna.

NEMZETI GYÜLÉS.

Előleges közlés a' felsőház május 29-ki üléséről.
A' képviselőháztól átküldött adó tárgyabani törvénycaikk elfogadtalott.

CLXIII-ik ülés a' képviselőházban május 26-án d. u. 4 órakor. Elnök Almásy Pál.

Jegyzőkönyvhitelesítés után:
Elnök: Mielőtt a' napirendre átmennénk, bemutatom Eger város közönségének folyamodását, mellyben a' szabad téglásgépet, és kisebb mértékben a' séméretést minden egyes városi lakosnak megengedtetni kéri. A' kórvényi válaszmányhoz utasittatik.

Benyujtom még szintén Eger város folyamodását, melly-

ben az általa egrí őrsek és káptalan volt földes urai ellen kez-

delt urbéri perben 1844. május hónapban. Heves megye törvény-

székén hozott ítélet végrehajtásával a' ezerházi határ vizsgál-

bocsátásáért, 's az urbéri viszonyok teljes megszüntetésével

igazság kiszolgáltatásáért eszedezik. A' körvényi választmány-

hoz utasítatik.

Pócsa Ferencz, felső fehéri képviselő, kinek a' ház meg-

adta az igazolási engedelmet, igazolási adatait és folyamódását

mutatja be.

Heves megye folyamodik a' házhoz, az iránt, hogy jelen

súlyos időkben, a' megyei tisztviselők fizetésének szaporítása

iránt törvényt hozni méltóztassék. Ezen irat még május 16-án

kelt, m kor az e' tekintetben kiadott belügyministeri rendelet

oda nem érkezhetett. (Menjen a' körvényi választmányhoz.)

Szász Károly képviselő bejelenti, hogy Pestre a' kormány-

tól van kiküldve; tehát távozási engedelmet kér.

Most a' ház szabályainak értelmében, az adóiránti törvény-

javaslat a' határozatba ment módosításokkal együtt fog felolvas-

tatni, és még egyszer szavazás alá bocsátatni.

Keller János jegyző felolvassa a' módosítások szer-

int hinyomatott törvényjavaslatot, a' mellyen még a' következő

stylaris változtatások történtek:

Az I. fejezet 15. §-ban e' helyett „országos határozat”

írték: törvény.

A' 17-dik §-ban „azon önkéntes” helyett „az önkéntes.”

A' III-dik fej 6-ik §-a) „helyiségek” helyett: helyi-

ségek.

A' IV. fej. 2. §-ban „százaléktól” helyett „százalékkal.”

A' 6. §-ban „4-dik §” helyett „5-dik §.”

A' VI. fej. 2. §-ban „városának” helyett „városainak.”

A' módosításokon és javításokon keresztülment törvény-

javaslat következő:

Törvényczikk az 1848. november és decemberi,

ugy 1849. egész évi adó tárgyában.

I. Fejezet.

A' legközelebbi adókiivetésről és behajtásáról.

Addig is, míg a' rendszeres adóterv és költségvetés vég-

kép megalapították, az 1848. t. cz. életbe léptetése végett el-

határozatlik:

1. §. Az 1848. év november és december, ugy az egész

1849. évre fizetendő országos adó ezen törvény értelmé sze-

rint fog kiivetetni és beszedetni.

b) A' földek középtermésének közép árszerinti tiszta jö-

vedelmét.

III. Fejezet.

Ház adóról.

1. §. Azon városokban, hol a' házak és épületek állandóul

bérbeadhatók, mind-n házbirtokos hitelesen kimutatandó jöve-

delme után fog adózni. Még pedig az egész jövedelemből egy

huzadrészt igazítási és fenntartási költségek fejében lehuizatván,

ekkép számított jövedelme 7 és fél százalékával.

2. §. Azon házért vagy szállásért, mellyben a' tulajdonos

lakik, vagy mellyet maga számára fenntart, azon jövedelem szá-

mitatik, mellyet azon ház vagy szállás, ha bérbé adatnék, be-

hozhatna. Az illető birtokos ezután fizetendő az 1-ső §-ban

meghatározott adót.

3. §. Mind azon volt k. városok, vagy külön képviselői

joggal felruházott mezővárosok, mellyek az 1-ső §. rendelke-

zése alá nem esnek, fizetnek minden egyes szobátul, boltul 's

üzleti rakhelytől 46 krt.

4. §. Azon városok, mellyek törvény által választó helyül

jelöltettek ki, vagy törvényhatósági székhelyek, vagy bár nem

ilyenek is, de 6000 lélekre menő lakossággal bírnak, minden

egy szobátul, boltul 's üzleti rakhelytől 28 krt.

5. §. Minden egyéb helyek, akár község, akár puszták,

minden szobátul, boltul és üzleti rakhelytől 14 krt.

6. §. Házadó alól kivételnek:

a) minden egyedül gazdasági célra használt épületek és

helyiségek.

b) Középületek, a' mennyiben azok egészen vagy részben

bérbe nem adatnak.

IV. Fejezet.

Kereset adóról.

1. §. Keresetadó fizetetik mindazon jövedelemágtul,

mellyek ház vagy földadó czim alatt meg nem adóztattak. Ezek-

től a' tiszta jövedelem 7 és fél százalékát a' tulajdonos fizeti.

2. §. Hivatalnokok, ugy egyéb köz és magán szolgálatúak,

— az állandó katonai szolgálatban levők kivételével; — fizeté-

seik összes értékéből egy harmadrész levonatván; — a' fer-

maradt két harmadrésznyi összegnek 7 és fél százalékával fog-

nak megadóztatni

3. §. Azok, kik pénzbeli fizetésen kívül szállásbérrel, in-

gyen szállással vagy élelmezési járulékkal láttatnak el, ezeknek

értéke pénzben számítatván, és a' pénzbeli fizetéshez adatván,

az ekkép számított összes járandóságainak két harmada után fi-

zetendik a' 7 és fél százaléknyi adót

VI. fejezet.

Italmérsi adóról.

1. §. Az italmérésért, az azzal foglalkozók a' IV. fejezet

értelme szerinti rendes adón kívül italmérsi adót fizetnek, még

pedig:

a) Pest városban az illető vendéglősök és italmérők

négy osztályba sorozandók.

1-ső osztályba sorozottak fizetnek . 120 ftot

2-ik „ „ „ „ 80 —

3-ik „ „ „ „ 40 —

4-ik „ „ „ „ 20 —

b) városokban, nem különben főbb országutak mellett

levő korcsmák és fogadók, ugy nyílt italmérsi helyek négy so-

rozatba osztandók:

az 1-ső sorozatbeliektől fizetetik . 60 ft

2-ik „ „ „ „ 40 —

3-ik „ „ „ „ 20 —

4-ik „ „ „ „ 10 —

c) egyéb helyeken a' nagyobb korcsmák után

fizetetik . 10 ftot

kisebkek után . 5 —

2. §. Az ország városainak 's vidékeinek italmérsi tekin-

telbani osztályozata ugy az alosztályok megalapítása, az illető

hatóságok meghallgatása mellett, a' pénzügyministerium tern-

dőihez tartozand.

VII. fejezet.

Távolléti adóról.

1. §. Azok, kik Magyarországon, már egy év óta fél

évet nem töltöttek, azon mennyiséget, melly az adóelő reájuk és

birtokaikra vetetik, háromszorosan tartoznak lefizetni.

2. §. A' fentebbi háromszoros adózás terhe alól kivételnek:

a) Kik 24 éves korukig iskolai tanuláért tartózkodnak

az ország mondott határain kívül.

b) Kik tapasztalás végett a' kormányi engedelmé mellett

utaznak, illy okból akár egyszerre, akár ismételve 2 évi idő-

szaknál többet nem fordítottak.

c) Kik közhivatalnál vagy kormányi megbízásnál fogva

tartózkodnak az ország határain tul, a' míg illetően alkalmazta-

tásuk tart.

d) Kik gyöngölködő egészségük helyreállítása miatt

kormányi engedelmé mellett az ország határain kívül tartó-

kodni kénytelenitettek.

Elnök: A' törvényjavaslat az illető módosításokkal fel-

olvasatván, a' szabályok értelmében méltóztassanak rá szavaz-

ni. A' kik azt elfogadják, méltóztassanak felállani. (Mindnyá-

P

viselő,

által be-

29-én k

érelmé

időköz

ban kap

köszvén

volt; vé

pig hoss

dását ig

olly kije

tére, ké

telenül

A

felszólít

a' bizott

nyult to

mitandó

adandó

E

ványnya

egészsé

szabads

ni? (Ige

K

zonyitvá

ges; egy

tan meg

nap szü

ra adjon

H

tisztán k

hatására

lesztmán

M

tatni. (E

B

hogy fel

H

natkozó

„

ban Pest

hidegleg

gyen; n

... (Additional text from the right margin)

BELFÖLD.

Krassóbol. Lugo s, máj. 19. Ma történt szerencsés visszafoglalt iratokról második alkalommal Fülepp Lipót kormánybiztos ur által, miután előbbi biztosunk visszahivatott.

A bizottmány ajánlás, a tiszt kar pedig előleges tanácskozás folytán nevéstetvén ki biztos ur által, az utóbbinak névjegyzéke következő: első alispán, Makay Sándor; második alispán: Ivannovics György; fizetési törvényszéki ülnökök: Podhradszky Károly idős, és Beliczay József; főügyész: Balogh László; altűgyész: Podhradszky Andor; főjegyző: Szerényi Ferencz; aljegyzők: Jakabffy Miklós, Hosszu György; hadi főpénztárnok: Orbok Ernő; házi pénztárnok: Asboth Móricz; adószedők: Kiss Ferencz, és D'Elleaux Frigyes; levéltárnok: Tschütz Lajos; számvéve: Oszetzky János; várnagy: ifj. Jakabffy Kristóf; élelmezési biztosok: Horváth Miklós, Avoczi István; főorvos: Heuffel János; kórházi orvos: Schwarzl János; mérnök: Bagossy József; tisztelbeli: Blau József. Lugo s i járásban főbíró: Athanaszovics György; esküdt: Fejér József; szolgabírák: Szerényi Antal; Nicolaevics Vazul és Szende László; esküdt: Frummer Zsigmond, Szokoly Sándor, Jakabffy Gyula. Bó g a i járásban főbíró: Marsovszky György; szolgabíró: Farkas Károly; esküdt: Papházi István, Benesán János; uti biztos: Fehér László. Bulcsi járásban főbíró: Krenzl Lajos; szolgabírák: Eirich Antal, Lévy Antal; esküdt: Balogh Ferencz, Dobos Károly, Lászlófy Manó. Krassó i járásban főbíró: Marsovszky László; alszolgabírák: Hoffmann Ferencz és Szuló Miklós; esküdt: Kocsoha Péter, Podhradszky Lajos, Fejér János. Oravic z a i járásban főbíró: Faux János; szolgabírák: Fülepp János, Pausz Kálmán; esküdt: Ujvárosy István, Kovács István, Kovács Ferencz; csondbiztosok: Kiss Ferencz, Lévy János, Horváth György, Bondán Vazul, Bozsinka Miklós; járásbeli orvosok: Nagy Ferencz, Kasztelit Bódog, Engelbrecht Henrik, Pongrácz Vincze; selyemtenyésző: Maly Tivadar.

Megvárjuk, hogy a tisztviselők összesen 's egyenként hivatali buzgósságuknak nem sokára fényes jeleit adván, a benők helyezett bizalomnak e' veszélyes időkben hiven 's állhatatosan meg fognak felelni, és nem feledik soha, hogy a népnek nem urai, hanem fizetett tisztviselői, kik előjáróiknak pontos engedelmisséggel, a gondjukra bízott összes nép iránt pedig megelőző emberi bánásmóddal tartoznak.

Ezt kívánja tőlök a józan ész, és ennek folytán kormányunk bevallott demokrácia-közösségi irányja.

Olvastatott továbbá kormánybiztos urnak egy levele, minél fogva az ő-hütelű egyházi ügyeinek vezetésével Vuja eseres urat bízta meg. A tisztelt egyén ellen senkinek sincs kifogása, sőt őt mint orsz. érdekeink tettel bizonyított előmozdítókat eme hatáskörre a nép közhajtsága is emelé, kivánatos azonban, hogy ezen helyettesítés a vallásügyi ministerium utján megerősítessék.

Még egy tárgyat kell megemlítenem. A Közlöny 89-ik számában megjelent hivatalos jelentésben Karaneseb elfoglalásának hasznai elősorolásánál eme kitétel van: „uraivá lettünk a ruszkabányai öntődöknek, ezek látták el csak nem egészen az ellenséget golyókkal, most minket fogunk ellátni naponként több 100-ra menő mennyiségben. Ezen kitételre vonatkozólag legyen szabad pár fölvilágosító adatot fölhoznom.

A ruszkabányai öntődök tulajdonosainak öt gyermekök, jelesen három Hoffmann és két Maderspach, szabadsági háborunk kezdeté óta a honvédek dícső soraiban állanak; és így e' tény egyedül megcáfolja az ellenség szándokos segélyzésének legkisebb gyanúját is; történeti adatul azonban nem leszen fölösleges azon erőszakos eszközöket itt fölhozni, melyeket a bitor hatalom zsoldosai istentelen céljaik kivételére e' tekintetben is használni nem irtóztak.

Még múlt évben a reactio kezdetén a ruszkabányai műtársulat következő levelet kapott Riebel cs. őrnagytól: „43-ik sz. V. Hunyad megye katonai parancsnokságától. Hátszeg, oct. 16. 1848. A bekövetkezett viszonyok 's a tisztelt műtársulat felől nyugtalanító hírek következtében, elhatároztam magam önököt határozottan fölívni, miszerint tisztán nyilatkoznak: hogy ausztriai császári vagy tulzó magyar érzelmek-e? 's mindenesetre azonnal akarnak-e két egyént tanácskozás végett ide küldeni, kiknek minden tekintetben becsületszavamra szabadságukat biztosítatik?

De azon nem remélt esetre, ha a tiszt. műtársulat ezen becsületes fölívásnak meg nem felelne, akkor kénytelen leszek egy zászlóalj gyalogság, két osztály könnyű lovasággal 's 20,000 főkkel önkö határába lépni 's tudandom fölszöges császáruk érdeket képviselni. Riebel őrnagy m. k.

A társulat ezen fölívását vételével siker nélkül kért segélyt az akkori kormánybiztosól és Krassó megyétől, mind a mellett a kívánt tanácskozányra egy tagja sem jelent meg. Csakhamar érkezett azonban a temesvári magát ugynevezett cs. Kriegerath-tól azon parancs, miszerint Rajacsics patriarka számára golyók öntessenek.

A társulat minden oldalról erőszakkal fenyegetve mindenkép iparkodott ugyan a golyóöntést meghiusítani vagy pedig lehetőleg késleltetni.

Egyezzerre azonban a következő irat jött a társulathoz, a helybeli katonai parancsnoktól: „A 12-ik ohabai századtól, dec. 12. 1848. 2274. sz. Ide mellékelem a ruszkabányai helybeli parancsnok jelentését az ottani öntődökben megrendelt ágyugolyók készítésének folyamáról, 's azon akadályokról, melyek azoknak hanyag gyártását okozták.

„Az ezred-parancsnokságtól. 1957. sz.

A ruszkabányai helyőrségi parancsnokság megbizatik a ruszkabányai öntődök kezelőinek tudni adni, hogy a tudva levő ágyugolyók öntéséhez haladéktalanul hozzá fogjanak; 's ha e' parancsnak azonnal nem engedelmeskednének, ide jelentés tétessék, tőlök minden védelmi 's batorsági biztosítás megtagadassék 's más rendszabályok alkalmaztassanak. Ezt tudni adva, még megjegyendő leendő, hogy ők ezen szántásúndokos halogatás által csak annak adják jeleit, mikép a cs. kir. katonai hatóságoknak mindenkép ellene működni törek szenek. Kelt Karanesebben dec. 11. 1848. Gerlich, m. k. alezredez. A valódi másolatért jót áll Brinzó m. k.

Tehát a védelem és biztosság megtagadásával, katonai erő és népfelkeltéssel fenyegettetvén a társulat, végre pedig katonai erővel elfoglaltatván az öntődök, és a munkások a dolgozóra erőszakoltatván, egyéb alternatíva nem maradt, mint vagy

Piller Gedeon: Sáros megyei székenkerületbeli képviselő, beküldött igazolványában, 's a hozzá csatolt okiratok által bebizonyítja azt: miszerint a ház elnökének f. évi mart. 29-én kelt hivatalos iratát, melyben a' mart. 26-ki határozat értelmében 15 nap alatti megjelenésre, vagy elmaradásának ez időközbeni igazolására felszólított, csak május 6-án napjainban kapta kezéhez; bebizonyítja továbbá, hogy m. évi nov. óta közsvényes lázkórban szenvedvén, folytonos orvosi ápolás alatt volt; végre, hogy egészsége veszélyeztetése nélkül két hónapig hosszab utra nem indulhat. És ezek alapján eddigi elmaradását igazoltni, 's újabb két havi távollét engedélyezését kéri, olly kijelentéssel, miként a' további távollét megtagadása esete, képviselői állásától, noha fájdalommal, bucsut venni kénytelenülne.

Vélemény.

A folytonos betegeskedés, 's a képviselőház hivatalos felszólításának elköste által eléggé indokolt eddigi elmaradást, a bizottmány igazolva lenni látván, — a szükségesnek bizonyult további távollétet is, az orvosi bizonyítvány keltőlől számitandó két hónapra, azaz f. évi május 7-től július 7-ig, megadandónak vélelmezi. (Helyes.)

Előnk: Piller Gedeon tehát elmaradását orvosi bizonyítvánnyal igazolja, 's a választmány az orvosi bizonyítványban egészsége helyreállítását végett szükségesnek mondott 2 hónapi szabadságot megadtni javasolja. Múltóztatnak ebbe beleegyezni? (Igen.)

Kovács Lajos: Szeretném tudni, hogy az orvosi bizonyítványban benne van-e, hogy 2 hónap ovtellenél szükséges; egyébiránt szeretném látni azt az orvost is, ki határozottan meg tudná mondani, hogy valamely betegnek 2, vagy 3 hónap szükséges-e felgyógyulására. Annak tehát, hogy 2 hónapra adjon a ház engedelmet, értelme nincs.

Horváth Boldizsár: Az orvosi bizonyítványban tisztán ki van mondva, hogy két hónap szükséges felgyógyulhatására, 's Piller Gedeon maga sem kér többet, ezt tehát a választmány megadtni javasolja.

Martincsek: Kérem az orvosi bizonyítványt felolvasatni. (Felkiáltások: nem szükséges.)

Boór: Ha csak egy tagja is kívánja a képviselőháznak, hogy felolvastassék, azt tartom, azonnal fel kell olvasni.

Horváth Boldizsár olvassa a Piller Gedeonra vonatkozó orvosi bizonyítványt, mely itt következik:

„Hogy t. Piller Gedeon ur mult 1848-ik évi nov. hónapban Pestről beteg haza térvén, hosszabb idő alatt közsvényes hideglelés állapotban szenvedé, orvosi segélyemmel élt legyén; márt. hónapban pedig új meghülés okozta recidiva következtében, még inkább szenvedve, 's a hidegvíz gyógymodját használva, legalább két hét eltelté előtt, még gyengélkedő egészsége kockázatára nélkül hosszab utnak nem indulhat, ezennel hitelenen bizonyítom. Kelt Eperjesen, máj. 7-én 1849. évben. (p. h.) Stoltz Samu A. orvos.“

Dobolyi Sándor előadó olvassa az igazoló választmányának következő jelentését.

a) Arad megyei Butyán kerületben, f. évi máj. 9-én történt követválasztásról szóló jegyzőkönyv szerint, a képviselő ház felhívása következtében, lemondott képviselőül tekintett Urbán Gyula helyébe, Popovics Zsigmond 347 szavazat közlül 221 szavazattal, 's így általános többséggel, egyébiránt pedig az 1848. 5. t. cz. szabályainak hű megtartásával választatván képviselőnek, e' választást a bizottmány örvényesnek találja, 's Popovics Zsigmondot igazolt képviselőnek tekinti. (Helyes.)

b) Az oláhfalvi választó közönségnek idei april 26-ról kelt választási jegyzőkönyve bizonyítja szerint, az említett választó közönség egyhangulag Both Ferenczet kiáltá ki újabb képviselőjének. A törvény szerint választott Both Ferenczet a bizottmány igazolt képviselőnek tekinti. (Helyes.)

c) Demeter József öngazolására engedelmet nyert képviselő, hosszab távollétét következtében kívánja igazolni:

Múlt évi sept. mint korm. biztos küldetett az akkori kormány által Háromszékre. A beérkezte után mindjárt megkezdett székelygyűlés és táborozás rövid időn lett lejárta a székelyföld nagyobb része Erdélylyel együtt ellenség kezébe jutván, Háromszék teljesen magára hagyatva, minden erkölcsi 's physicali ereje megfeszítésével igyekezett magát fentartani, melly alkalommal, egyéb teendői közt a katonai élelmezést is el kellett a szék megbízásából vállalnia, mi is felette terhes feladat vala akkor, midőn a sokszor tízezer főre is szaporított háromszéki vésdereg élelmezésére nézve, előre, sem pénzről, sem élelmi szerekről nem vala gondoskodva. Ide járul még azon körülmény is, hogy hírlapokat idei februárban is nem kaphatván Háromszéken, kérelmes az iránt nem értesülhetett, hogy a királyhágon túli kormánybiztosi funkciók megszüntettek. Mart. 14. az /-mellékelt szerint Csányi László úrtól megbízott a' további élelmezésre. April 15-én vette a ház elnökének az iránti felszólítását, hogy 15 nap alatt az országgyűlés székelyhelyen jelenlé meg, azontaa a' /-mellékelt szerint Csányi László úr újabb rendelete visszatartoztatá. De midőn később a' tiszt. háznak april 21-én hozott azon határozatát, megtudá, melly szerint kérelmes nem igazolt képviselőnek nyilvánították, kötelességének tartá Debreczenbe sietni, magát, az elősoroltak szerint igazolni, mellékelve még előterjesztéséhez /-alatt küldött nyilatkozatát, mellynek rendén kérelmes választói az ő folytonos működéséről bizonyosságot tevén, egyszersmind nyilvánították, mikép ők kérelmes helyett más követet nem választandnak. Mellékel végtére, egy a' t. házhoz háromszéki kormánybiztos Nómet László által intézett hivatalos felvilágosítást kérelmes kormánybiztosi működése tárgyában.

Vélemény.

A bizottmány Demeter Józsefet két elsőb öngazolási kísérleteiben azért ejté el, mivel hosszab távollétének okát elfogadható adatokra alapítva, azon alkalommal, elmulasztotta. Most azonban ugy látja az /-alatti eredeti mellékletből, hogy kérelmes márt. f. évi mart. 14-én megbízta akkori teljhatalmu kormánybiztos Csányi László a' háromszéki vésdereg élelmezésével. Továbbá: azt olvassa a /-alatti mellékletből, mikép april 17-én kelt rendeletében újabban meghagyja Csányi László kérelmesnek, hogy: tegyen, mit tétet az élelmezés tárgyában. Ezek mellett kellő tekintetbe vevén a bizottmány háromszéki kormánybiztos Nómet Lászlónak, a' kérelmes mart. 14-két megelőzőleg tett, biztosi működéseiről bizonyított felvilágosítását, mindezen körülmények figyelembe vételével most már Demeter Józsefet igazolt képviselőnek tekinti. (Helyes.)

Előnk: Egyéb tárgy nem lévén, az ülés eloszlik. Elszlott d. u. 5 órakor.

engedni az erőszaknak, vagy pedig a' több ezer lelket számláló gyárat népektől odahagyni, mitől azonban Zalatna és Rezsiza bányahelyek borzasztó sorsa ijesztőleg óvta a gyártulajdonosokat és munkásaikat.

Ruszkabánya becsületesen leróta hazafiai adóját. Gyermekei az első közt szálltak ki a hon védelmére, felszerelt ágyúkkal és lelkesedéssel. Az egyik tulajdonos öccse Maderspach Ferencz Fejért templom parancsnoka mult évben a' rabló szerbrác csordát többször erőlyesen visszaverte, és ez által a' bányáság nagy részét a' veszélytől megóvta, és ha kora elhunytá ha nem következik, még alkalmasint hadvezéreink közt dícső helyet foglal; így is azonban mint szabadságharczunk egyik jeles bajnoka hálás emlékezetet vívott ki magának.

A főnebbi hivatalos jelentés következtében, ezeket megemlítőknél tartottam.

A nép nyugodt, az unjonozást megkezdtek, és csak azt ohajljuk, hogy olah unjonczaink szabadságharczaink ép olly bajnokaivá edződjenek, mint többi dícső honvédeink.

UGOCSBÓL. Nagyszőlős, május 24-én. Ma délután 5 órakor jött hozzánk a' hír: hogy seregink Budát bevették. Azon perczen megdörögtek a' mozsarak, megszólltak harangjaink ércnyelvei, megnyiták isten egyházának ajtai. Ünneprögtönzünk. És mirő ünnepr volt ez? Könyv ragyogott mindnyájunk szemében; mert mindnyájan éreztük, mennyi fájdalmat ölt meg, mennyi boldogságot teremtett a' pár szó: Magyarország fővárosa ismét Magyarországa.

A nép tódult a' templom felé. A' templom előtt rövid meleg szónoklat tudatá a' hirt a' néppel, a' nemzetörvénnyel 's az épen e' napok alatt kiállított honvéd unjonczokkal. A' templomban imádkoztunk a' szent halottakért, kik Buda falai alatt elvérzettek. Halát adunk isennek, ki a' szolgaság örögei ellen a' szabadság angyalait fényesedő fényesebb győzedelmekre segíti. 'S kértük, legyen áldása tovább is szent küzdelmeinket!

Estve lelkes alispánunk barátságos asztalánál gyűlték össze az unjonczállítást miatt épen Szőlősön levő néhány tisztviselők. Ezek 's egy pár lelkes nő, e' nap emlékeül, 80 pfot adtak a' budai falak alatt sérült bajnokok számára.

Debreczen, máj. 23. A' pünkösdi ünnepnapokat körülményeinkhez illő vallásos buzgóssággal ülték meg. Eletszettek, nevelték azon lelkesedést, melly ekörig bennünket meghajolni nem engedett, 's fegyvereinket győzelemmel áldotta meg.

Tegnap a' ref. nagy templomban Könyves Tóth Mihály tartott egyházi beszédet. A' tágos szentgyház tónave volt hallgatókkal. Még a' padok közti teréken is sűrűn állottak a' buzgó hívek. És a' beszéd, melyet derék népszónokunktól hallánk, egyike volt a' legjelesebbeknek. Egyszerűn 's mégis olly szépen magyaráztattak meg a' nép előtt a' kormányunk azon rendeletei, miket legujabban az oroszok betörését illetőleg kiadott. És mindez az ünnep tárgyavai, a' szentlelkű reánk szállása eszméjével a' legalkalmasabban hozott kapcsolatba. „Mi nem vettük a' félelemnek lelkét, hanem vettük a' szeretetnek és erőnek lelkét.“ Ezek voltak beszéde vezéregi. Felvilágosította a' népet az iránt, hogy a' jun. 6-ára rendelt börtönt miért kell minden jó protestansnak szigoruan megtartani! Elmondta, hogy az orosz hatalom, melly bennünket pogányoknak gúnyol, nemcsak életünket, nemcsak hazánkat, hanem vallásunkat — legszentebb kincsünket is végveszélylyel fenyegeti. E' beszéd hatása leirhatlan. Láttuk azt többeknél könyvekben tárkrözi, hallottuk szigoru elhatározásban nyilatkozni. Ohajtandó, hogy e' jeles egyházi beszéd kinyomatván, minél több példányban, igen olcsón áruktassék.

A' cath. templomban is megjelent minden, mit az ünnep és körülmény fontossága igényelt. Molnár P. prépost ur hathatós beszédet tartott a' hívők előtt, 's az ünnep mindkét napján egyházi menet tartott. Mai nap jelen volt azon összes kormányunk, kormányzó elnökünk vezérlete alatt. Megemlítendő, hogy a' kormányzó elnök egyszerű hoavédattilában kardosan jelent meg. Ott voltak a' katonaságból is több föltisztek. A' harangok minden tornyainkban kétszer meghuzattak, 's ha a' pünkösdi ünnep másutt is olly buzgóssággal és lelkesmeretesen ünnepelezték, nincs kétségünk, hogy a' magyar nép — melly eddig első helyet vívott magának Europa küzdő népei közt — tömegeitől fog szembe szállani bármikor, bármelly szolgahadával a' zsarnok hatalomnak.

Estefelé a' városrődő nagyszámu nép sereglett össze mulatozás végett. Kivül volt Debreczennek kicsinyje, nagyjaja; vidám zene harsogott több helyen az árnyékos fák alatt, 's vendégeskedett mindenki tehetősége, 's tejszószerint. — Kiváncos, hogy a' rendőrség olly alkalommal szigoru felügyeletet tartson. A' fölmelegedett magyar legény könnyen kiköt azán önnön társaival, ha ellenség nincs előtte.

Az olasz legióból néhány század ma indított Erdély felé, az oláhok ellen.

Mint halljuk, Sárosi Gyula e' napokban fel fogja olvasni a' collegiumban Arany trombita című népkölteményt. A' felolvasás közben Szabó daltársasága fogja mulattatni a' közönséget. A' begyűlendő jövedelem a' sűrűt huszárok részére ajánlatik. A' költészet baráti és a' résztvevő hazafiak, hiszszük, minél többen meg fognak jelenni.

KÜLFÖLD.

HAVASALFÖLD.

A' brassói német újság május 21-ki számában olvassuk, hogy a' népszabadságnak orosz szuronyok által lett erőszakos elnyomása a' szomszéd Oláhországban, megtermé a' maga gyümölcseit. A' dunai tartományok oláh népe, nagyszerű eseményeknek áll előestéjébe. Testben lélekben megunta immár a' vasjárnak, de le is fogja azt nem sokára vetni. Az egész fejdelemesség forr, 's hitel érdemlő levelek szerint, csak azon pillanatra vár, mellyben alkalma nyílik fegyvert ragadni, hogy az oroszokat a' Prúthon túl kergethesse. A' törökök általában pártotják a' nép mozgalmait, 's hitetlen nem sokára visszaálland az összeköltetés a' dunai tartományok és Erdély közt. Több mint száz ezer bajnoka a' szabadságnak, vár a' pillanatra, mellyben a' szabadsággért küzdendő Oláhországnak segélyére siessen.

